

Uitleg aftrek zorgkosten

Een chronische ziekte brengt extra kosten met zich mee. Een deel daarvan kunt u terugvragen bij de aangifte inkomstenbelasting, bij het onderdeel 'Uitgaven', aftrekpost 'Zorgkosten'. Hieronder vindt u een korte uitleg over deze aftrek.

AFTREK OVER HET JAAR 2022

De informatie hieronder geldt voor het belastingjaar 2022, waar u begin 2023 aangifte over doet.

MEER INFORMATIE

Hieronder vindt u een kort overzicht van de aftrek van zorgkosten, met meer uitleg over een aantal aftrekposten die vooral belangrijk zijn voor mensen met een nierziekte. Uitgebreide informatie over alle onderdelen van de aftrek vindt u op de website [Meerkosten.nl](https://www.meerkosten.nl) van Ieder(in).

ZORGKOSTEN DIE NIET AFTREKBAAR ZIJN

Niet alle zorgkosten zijn aftrekbaar. De volgende uitgaven kunt u niet aanmerken als aftrekbare zorgkosten:

- Kosten waar u een vergoeding voor kreeg. Kreeg u maar een gedeeltelijke vergoeding, dan zijn de méérkosten vaak wel aftrekbaar.
- Uitgaven voor zorg die onder de dekking van de basisverzekering valt.
- Het eigen risico van de basisverzekering (in 2022: verplicht € 385 of vrijwillig hoger).
- Alle wettelijke eigen bijdragen, ongeacht uit welke regeling ze voortkomen.
- Bijbetaling voor zorg van een zorgverlener met wie uw zorgverzekeraar geen contract heeft.
- Premies voor zorgverzekeringen. Ook de premie voor een aanvullende verzekering is niet aftrekbaar.

ZORGKOSTEN DIE WEL AFTREKBAAR ZIJN

Hieronder vindt u een overzicht van de zorgkosten die wel aftrekbaar zijn. Er gelden wel voorwaarden:

- U hebt de kosten in 2022 betaald. Rekeningen van eind 2022 die u pas begin 2023 betaald hebt, zijn dus pas aftrekbaar bij de aangifte over 2023.
- Het gaat om uitgaven voor uzelf, uw fiscale partner, kinderen tot 27 jaar (ook als ze niet meer thuis wonen) of huisgenoten die van uw zorg afhankelijk zijn.
- Uw zorgkosten zijn hoger dan de drempel. Alleen het bedrag dat boven die drempel uitkomt, is aftrekbaar. Die drempel is afhankelijk van uw inkomen. Hebt u een laag inkomen, dan komt u al snel in aanmerking voor de aftrek van zorgkosten.

Geneeskundige hulp

Uitgaven voor erkende medische en (para)medische hulp zijn aftrekbaar als zorgkosten, als ze voor uw eigen rekening komen. Denk aan de kosten voor de fysiotherapeut, de tandarts, de orthodontist of een experimentele medische behandeling, waarvan uw zorgverzekeraar de kosten niet vergoedt. Ook aftrekbaar zijn kosten voor particuliere verpleegkundige hulp zonder indicatie of meerkosten voor verpleging en verzorging boven de indicatie. Alternatieve geneeswijzen zijn alleen aftrekbaar als de behandeling plaatsvindt op verwijzing én onder begeleiding van een erkende reguliere arts.

Er zijn wel een aantal uitzonderingen op de aftrek van geneeskundige hulp. Kosten voor ooglaserbehandelingen zijn bijvoorbeeld niet aftrekbaar.

Reiskosten ziekenbezoek

Reiskosten voor ziekenbezoek zijn aftrekbaar als zorgkosten, als het gaat om regelmatig ziekenbezoek aan een (voormalige) huisgenoot die minstens 10 kilometer verderop langdurig (meer dan vier weken) verpleegd wordt. Reist u per openbaar vervoer of taxi, dan zijn die kosten volledig aftrekbaar. Bij eigen vervoer geldt een vast bedrag van € 0,19 per kilometer.

Medicijnen op doktersvoorschrift

Soms moet u zelf betalen voor medicijnen op doktersvoorschrift. Deze kosten zijn aftrekbaar als zorgkosten. Bijvoorbeeld het bedrag dat u moet bijbetalen voor medicijnen die duurder zijn dan het bedrag dat uw zorgverzekering hanteert vanwege het geneesmiddelenvergoedingssysteem (GVS). Ook de kosten van homeopathische geneesmiddelen, vitaminepreparaten of voedingssupplementen zijn aftrekbaar, maar alleen als die zijn voorgeschreven door een erkende reguliere arts in het kader van een medische behandeling.

Hulpmiddelen

Uitgaven voor hulpmiddelen zijn aftrekbaar als zorgkosten, maar alleen als het gaat om spullen die hoofdzakelijk (voor meer dan 70%) door mensen met een ziekte of beperking worden gebruikt. Dat geldt ook voor aanpassingen, bijvoorbeeld aan uw auto.

Vier groepen hulpmiddelen zijn nadrukkelijk uitgezonderd van de aftrek. De uitgaven voor de volgende hulpmiddelen en aanpassingen kunt u dus niet aftrekken als zorgkosten:

- brillen, contactlenzen en lenzenvloeistoffen,
- eenvoudige loophulpmiddelen, zoals stokken, krukken en rollators,
- rolstoelen en scootmobielen,
- woningaanpassingen.

EXTRA UITLEG AFTREK ENERGIEKOSTEN

Veel mensen met een nierziekte hebben extra energiekosten. Nu de energieprijzen enorm zijn gestegen, komen die kosten extra hard aan. U kunt hier bij de aftrek van zorgkosten op verschillende manieren rekening mee houden.

- Extra stookkosten doordat u veel thuis bent of doordat u de thermostaat hoger moet zetten zijn helaas niet aftrekbaar. Ook niet als die kosten aantoonbaar te maken hebben met uw nierziekte.
- Extra stroomkosten voor thuisdialyse zijn mogelijk wel aftrekbaar als zorgkosten. Dat werkt zo. U krijgt voor thuisdialyse een vergoeding voor 'bijkomende kosten' van uw zorgverzekeraar. Het gaat om standaardbedragen voor verschillende soorten behandelingen. De vergoeding is bovendien hoger naarmate u vaker dialyseert. Als die vergoeding niet kostendekkend is, kunt u de meerkosten die voor uw eigen rekening komen aftrekken bij het onderdeel 'Hulpmiddelen'.

Rekenvoorbeeld stroomkosten thuisdialyse

- U krijgt thuis twee keer per week hemodialyse. U krijgt daarvoor een vergoeding voor bijkomende kosten van € 45,86 per week van uw zorgverzekeraar. Dat is € 2.384,72 per jaar.
- Thuisdialyse kost veel water en vooral veel (kracht)stroom. U hebt (als het goed is) een slimme meter. Daardoor krijgt u van uw energieleverancier informatie over uw stroomverbruik. Daar leest u uit af dat elke keer dat u dialyseert, het apparaat 41 kWh aan stroom verbruikt.
- Elke kWh stroom kost u € 0,59. Per dialyse is dat $41 \times € 0,59 = € 24,19$. Per jaar is dat € 2.515,76.

- Voor uw eigen rekening komt dus € 2.515,76 – 2.384,72 = € 131,04. U kunt in dit voorbeeld € 131 (afgerond) aftrekken als zorgkosten, bij het onderdeel 'Hulpmiddelen'.

Disclaimer

In dit rekenvoorbeeld is uitgegaan van de gemiddelde stroomprijs van eind 2022. Uw werkelijke stroomprijs kan hier sterk van afwijken, afhankelijk van uw energiecontract en eventuele wisselingen in dat tarief. In 2023 geldt bovendien een prijsplafond van € 0,40 per kWh tot maximaal 1.200 kWh per jaar. In de praktijk zult u hier door de thuisdialyse ver overheen gaan en zult u dus met de werkelijke stroomprijs moeten rekenen. Het is nog niet bekend of de zorgverzekeraars hier hun vergoeding op gaan aanpassen en zo ja, tot welk bedrag. Neem hierover zo nodig contact op met uw zorgverzekeraar.

Vervoerskosten

Bij deze post zijn twee soorten vervoer aftrekbaar: leefvervoer en ziekenvervoer.

- Leefvervoer is dagelijks vervoer. Bijvoorbeeld voor familiebezoek of boodschappen doen. Voor deze aftrek geldt een zogeheten vergelijkingsmaatstaf. U moet aantonen dat u vanwege uw ziekte of beperking meer kosten maakt voor dit vervoer dan een ander, die voor het overige (inkomen, gezinssituatie) in dezelfde omstandigheden verkeert als u.
- Bij ziekenvervoer gaat het om vervoer naar medische of paramedische behandelingen, waaronder nierdialyse. Zie voor meer informatie het kadertje met extra uitleg over de aftrek van ziekenvervoer.

EXTRA UITLEG AFTREK ZIEKENVERVOER

Ziekenvervoer is al het vervoer van en naar medische en paramedische behandelingen. Denk aan uw huisarts, fysiotherapeut, tandarts, het ziekenhuis of een revalidatiecentrum.

- Reist u met het openbaar vervoer of moet u een taxi nemen, dan zijn deze kosten volledig aftrekbaar, mits ze aantoonbaar voor uw eigen rekening komen.
- Reist u met uw eigen auto, dan kunt u de werkelijke kilometerkosten voor uw auto aftrekken. U mag hierbij zowel de vaste kosten (afschrijving, verzekering, motorrijtuigenbelasting, onderhoud en reparaties) meerekenen, als de variabele kosten (brandstofverbruik en parkeerkosten). U kunt gebruik maken van de [berekeningen van de ANWB](#) om te bepalen hoeveel uw auto per kilometer kost.

Vervoerskosten dialysecentrum

Voor vervoer van en naar een dialysecentrum kunt u een vergoeding krijgen van uw zorgverzekeraar. De kosten hiervoor zijn daardoor in principe niet aftrekbaar. Ook de wettelijke eigen bijdrage (in 2022: € 111) voor dit ziekenvervoer is niet aftrekbaar. Toch zijn er wel mogelijkheden, met name als u met eigen vervoer, per auto naar de nierdialyse reist. U kreeg hiervoor namelijk in 2022 een vaste vergoeding van uw zorgverzekeraar, van € 0,32 per kilometer. Voor veel auto's is die vergoeding niet toereikend om de werkelijke kosten per kilometer te dekken. Die méérkosten (boven de vergoeding) zijn wel aftrekbaar als zorgkosten. Vervolgens moet u die aftrek weer verminderen met de eigen bijdrage van € 111. Die is immers niet aftrekbaar.

Rekenvoorbeeld reiskosten dialysecentrum

- U ging in 2022 vier keer per week naar een dialysecentrum op 10 kilometer van uw woonplaats. U reisde met uw eigen auto. De totale reisafstand was daardoor 4 (dagen in de week) x 20 (kilometers heen en terug) x 52 (weken per jaar) = 4.160 km.
- De parkeerkosten ter plekke bedroegen € 4,50 per keer (in totaal € 234).
- Uw auto kost volgens de ANWB autokostenmodule € 0,42 per kilometer.
- Uw totale reiskosten voor de nierdialyse bedroegen dus $4.160 \text{ km} \times € 0,42 = € 1.747,20 + 234 = € 1.981,20$.
- U kreeg van uw zorgverzekeraar een vergoeding van $4.160 \text{ km} \times € 0,32 = € 1.331,20 - € 111$ (wettelijke eigen bijdrage) = € 1.220,20.
- Aftrekbaar is in dit voorbeeld: € 1.981,20 (werkelijke kosten) - € 1.220,20 (de vergoeding) = € 761 (bedrag dat voor uw rekening komt) - € 111 (de niet aftrekbare eigen bijdrage) = € 650.

Extra uitgaven voor kleding en beddengoed

Maakt u vanwege uw ziekte of handicap extra kosten voor kleding en beddengoed, dan kunt u een vast bedrag (€ 310 of € 775) aftrekken als zorgkosten. Het bedrag hangt af van uw situatie.

- € 310: dit aftrekbedrag geldt als uit uw situatie logischerwijs volgt dat u extra kosten hebt. Bijvoorbeeld doordat u kleding vanwege uw ziekte intensiever gebruikt, waardoor u het vaker moet wassen en het sneller slijt.
- € 775: dit aftrekbedrag geldt als u kunt aantonen (met betaalbonnen) dat u vanwege uw handicap of ziekte ten minste € 620 méér hebt uitgegeven aan kleding en beddengoed dan iemand die voor het overige (inkomen, gezinssituatie) in dezelfde omstandigheden verkeert als u.

Extra gezinshulp

Ontvangt u vanwege uw ziekte of handicap gezinshulp (huishoudelijke hulp of persoonlijke ondersteuning), maar kon u hiervoor geen indicatie krijgen vanuit de Wmo? Of hebt u wel zo'n indicatie, maar hebt u méér hulp nodig dan u vanuit die indicatie krijgt? Dan kunt u de kosten hiervoor aanmerken als aftrekbare zorgkosten. Er geldt wel een extra drempel, afhankelijk van uw inkomen. Deze extra drempel wordt automatisch berekend als u online belastingaangifte doet. Ook moet u de kosten kunnen aantonen met schriftelijke bewijsmiddelen (facturen of kwitanties met datum, bedrag, naam, adres en woonplaats van uw hulp).

Dieet op voorschrift

U kunt alleen gebruikmaken van de aftrek van dieetkosten als u dit dieet volgt op voorschrift van een arts of een erkende diëtist. U hebt hiervoor een dieetbevestiging nodig over het jaar 2022. Een oudere dieetbevestiging is niet geldig als bewijs voor de aftrek! Download de [dieetbevestiging 2022](#) op Belastingdienst.nl, print hem uit en laat hem invullen en van een datum, een adresstempel en een handtekening voorzien door uw arts of diëtist. Let op dat het goede dieet wordt aangegeven (dat gaat met nummers uit een lijst bij het formulier)!

Niet uw volledige uitgaven voor het dieet zijn aftrekbaar. Er gelden standaardbedragen. Die staan op de [Dieetlijst 2022 van de Belastingdienst](#). Het voordeel hiervan is dat u uw kosten verder niet hoeft aan te tonen. U hoeft dus geen bonnetjes te bewaren. Het nadeel is dat de aftrek vaak lager is dan de werkelijke kosten. Zelfs als u die meerkosten kunt aantonen, kunt u ze niet aftrekken.

EXTRA UITLEG AFTREK DIEETKOSTEN

Op de Dieetlijst 2022 van de Belastingdienst staan twee diëten voor mensen met een specifieke nieraandoening:

- Voor mensen met chronische nierinsufficiëntie met hemodialyse/peritoneale dialyse die een eiwitverrijkt in combinatie met sterk zoutbeperkt dieet volgen:
- € 650 aftrekbaar (dieet #10);
- Voor mensen met nefrotisch syndroom die een sterk zoutbeperkt dieet volgen: € 100 aftrekbaar (dieet # 20).

Volgde u maar een deel van het jaar een dieet? Dan kunt u ook maar een deel van het standaardbedrag aftrekken.

Volgde u in 2022 meerdere diëten?

- Gaat het om twee volledig verschillende diëten, dan mag u voor beide een bedrag aftrekken.
- Gaat het om diëten die gedeeltelijk op hetzelfde neerkomen, dan mag u maar voor één dieet een bedrag aftrekken. Dat mag wel het dieet zijn waar de hoogste aftrek voor geldt.

De aftrek geldt per persoon. Volgden meerdere personen in uw gezin een dieet, met een dieetbevestiging, dan kunt u dus voor elk van die personen het standaardbedrag aftrekken.

VERHOGING

Is uw (gezamenlijke) drempelinkomen € 36.409 of lager, dan wordt een aantal aftrekposten automatisch verhoogd. Dat levert u dus extra aftrek op.

- Had u op 1 januari 2022 de AOW-leeftijd nog niet bereikt, dan geldt een verhoging met 40% (1,4 keer).
- Had u op 1 januari 2022 de AOW-leeftijd al wel bereikt, dan geldt een verhoging met 113% (2,13 keer).

De verhoging geldt voor alle bovenstaande posten, behalve voor 'genees- en heelkundige hulp' en voor 'reiskosten ziekenbezoek'. De verhoging geldt dus ook voor de aftrek van reiskosten van en naar medische behandelingen (waaronder nierdialyse) en voor de aftrek van dieetkosten.

Doet u online aangifte, dan wordt deze verhoging automatisch toegepast.

De verhoging telt mee voor het halen van de drempel.

DREMPEL

Alleen uitgaven boven de drempel zijn aftrekbaar. Doet u online aangifte, dan berekent het aangifteprogramma zelf de drempel. De drempel bedraagt 1,65% van het (gezamenlijke) drempelinkomen tot en met € 42.486, plus 5,75% van het (gezamenlijke) drempelinkomen daarboven. Er geldt bovendien een ondergrens van € 141 (€ 282 voor fiscale partners) voor mensen met een laag inkomen. De drempel kan dus niet lager worden dan deze ondergrens.

Doet u online aangifte, dan wordt deze drempel automatisch toegepast.

Wat overblijft bóven de drempel, zijn uw aftrekbare zorgkosten.

VERDELING

Doet u aangifte als [fiscale partners](#)? Tel dan uw zorgkosten steeds bij elkaar op. De online aangifte past hier automatisch de drempel voor fiscale partners op toe. De aftrekbare zorgkosten die daarna overblijven, kunt u naar eigen inzicht verdelen over de aangifte van uzelf en van uw fiscale partner. U mag dat doen in de verhouding die u het meeste voordeel oplevert. In de online aangifte vindt u een tabblad 'Verdelen'. Daar kunt u verschillende mogelijkheden uitproberen, net zo lang tot u de meest voordelige verhouding hebt gevonden.